



थाहाको नगरसभामा 'संसदीय भल्को'

विकास संवाददाता
थाहानगर

मकवानपुर थाहानगरको पालुङ जेसिज सभाहलको मुल गेट आधित्तर एउटा सूचना टाँसिएको थियो। कोहीले त्यो सूचना पढेका थिए भने कसैले वास्तै गरेनन्। तर थाहाको नगरसभामा भाग लिन जम्मा भएका जनप्रतिनिधिहरूले खुट्ट्याइहाले, नगरसभा दिउँसो १ बजे शुरु हुँदैछ। जनप्रतिनिधिहरूले उपलब्ध गराइएको सभामा कार्यसूची नै हलको अधित्तर टाँसिएको देखेपछि उनीहरूले थाहा नपाउने कुरे भएन।

थाहा नगरपालिकाको आयोजनामा भएको नगरसभामा उद्घाटनसत्र सकेर हल बाहिर निस्केका जनप्रतिनिधिहरूका लागि केहीबेरमै घण्टी बन्थो। संवाद भवनमा जस्तै। सबै प्रतिनिधी हल भित्र प्रवेश गरे। अधिल्लो लाइनमा वडाध्यक्ष, त्यसपछि कार्यपालिका सदस्य र क्रमशः सबै नगरसभा सदस्यहरू मिलेर बसेका थिए। उनीहरू अधिकांश औपचारिक पोशाकमा थिए। हलमा जनप्रतिनिधिहरू प्रवेश गरेको केही बेरमै नगर प्रमुख विष्णु बहादुर विष्टको पनि प्रवेश भयो। सबै नगरसभा सदस्य उठेर सम्मान व्यक्त गरे। नगर प्रमुख आफ्नो आसनमा पुग्ने वित्तिकै राष्ट्रिय गान बजिहाल्यो। सबै त्यही गानमा सहभागी भए। नगर प्रमुखको आसन ग्रहण भयो अनि, सबै सदस्य आआफ्नो स्थानमा बसे। यो हो, २८ पुस दिउँसो भएको १२ औं थाहानगर सभामाको दृश्य।

सभामा न कुनै कर्मचारीले कार्यक्रम चलाउन तस्केका थिए न त उद्घोषण। नगर प्रमुख विष्टले नगरसभा बैठक प्रारम्भ भएको घोषणा गरिहाले। बैठकको कार्यसूची अनुसार नगरसभा उपाध्यक्ष तथा नगर उपप्रमुख भरत गोपालीलाई आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को नीति कार्यक्रम एवम् बजेट समिक्षा सहितको संशोधित बजेट वक्तव्य पेश गर्न सभा अध्यक्ष एवं नगर प्रमुख विष्णु बहादुर विष्टले समय उपलब्ध गराए। गोपालीले रोष्टमबाट वक्तव्य सुनाए। नगर प्रमुख विष्टले वक्तव्य माथि बोल्न चहाने सभा

सदस्यलाई नाम टिपाउन समय दिए, समिक्षा सहितको संशोधित बजेट वक्तव्यमाथि छलफलका लागि समय छुट्ट्याए। कार्यसूची अनुसार स्थानीय वन ऐन पास गर्नका लागि थाहानगरको वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन समिति संयोजक हिरेश कुमार रायमाझीले प्रस्ताव पेश गर्न सभा अध्यक्ष विष्ट मार्फत समय पाए। संयोजक रायमाझीले ऐन प्रस्ताव गर्नुको औचित्य सहित प्रस्ताव गरे।

पास होस भनी प्रस्ताव राख्न विष्टले समय दिए र उनीहरूले सभा अध्यक्षको निर्देशन बमोजिम गरिहाले। सभामा राखिएका प्रस्तावहरू कार्यसूची बमोजिम नै ध्वनि मतका आधारमा पास भयो। सबै प्रस्तावहरूमा सभा अध्यक्ष विष्टले प्रस्तावको पक्षमा हुनेले हुन्छ र प्रस्तावको विपक्षमा हुनेले हुन्छ भन्नुहोस् भनी ध्वनि मतका आधारमा सभामा संसदीय अभ्यास गराएका थिए। बागमती प्रदेशले

पालिकाका पाँच कर्मचारी पुरस्कृत

मकवानपुरको थाहा नगरपालिकाले पालिकाका कर्मचारीहरू मध्ये उत्कृष्ट कार्य सम्पादन गर्ने कर्मचारीलाई सम्मान गरेको छ। नगरपालिकाले १२ नगर सभामाको अवसरमा कर्मचारीहरूलाई पुरस्कृत गरेको हो। पुरस्कृत हुनेहरूमा थाहा नगरपालिकाका पुरुष कर्मचारीहरू मध्येबाट प्रशासन शाखा अधिकृत छैठौं उमेश श्रेष्ठ, महिलातर्फ महिला तथा बालबालिका शाखा प्रमुख प्रतिमा मोक्तान, वडा सचिवहरू मध्येबाट वडा नम्बर १ की वडा सचिव अनु रूपाखेती, स्वास्थ्य सेवातर्फ बज्रवाराही स्वास्थ्य चौकीकी अनमी सितामाया जिरेल र कार्यालय

सहयोगीहरू मध्येबाट वडा नम्बर २ का विन्दुकुमार श्रेष्ठलाई प्रसंसापत्र सहित सम्मान गरिएको छ। सम्मानित सबैलाई नगर प्रमुख विष्णु बहादुर विष्ट, उपप्रमुख भरत गोपाली तथा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत अजित धिमिरेले सम्मान पत्र प्रदान गरे। कर्मचारीहरूले आफ्नो उत्कृष्टता कायम राख्दै आगामि दिनका थप अबल सेवा प्रदान गर्न आग्रह गर्दै नगर प्रमुख, उपप्रमुख तथा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले शुभकामना दिए। थाहानगरले वर्षेनी कर्मचारीहरूको मूल्याङ्कन गर्दै पुरस्कृत गर्ने गरेको छ।

थाहाको १२ औं नगरसभा: २४ प्रतिशत मात्र वित्तीय प्रगती

पृष्ठ ५ मा

सभा अध्यक्षले त्यसका लागि पनि सभा सदस्यहरूलाई छलफलको लागि समय उपलब्ध गराए।

दुबै प्रस्तावमा कुनैपनि मतभेद नभएपछि क्रमशः नगरसभा उपाध्यक्ष गोपालीलाई आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को नीति कार्यक्रम एवम् बजेट समिक्षा सहितको संशोधित बजेट वक्तव्य र वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन समिति संयोजक रायमाझीलाई स्थानीय वन ऐन

कार्यान्वयनमा ल्याएको नगरसभा संचालन सम्बन्धी कार्यविधि बमोजिम सभा संचालन भएको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत अजित धिमिरेले प्रतिक्रिया दिए।

'पालिका प्रतिनिधिहरूलाई संसदीय अभ्यासमा जाँदा कठिनाइ हुन्छ की भन्ने लागेको थियो सबै कर्मचारी र प्रतिनिधिको सहयोगमा सजिलै सभामा संसदीय अभ्यासमा भयो, सबैप्रति आभार व्यक्त गर्दछु' धिमिरेले भने।

पत्रकार अधिकारीलाई 'थाहा पत्रकारिता पुरस्कार'



विकास संवाददाता

थाहा दिवसका अवसरमा थाहानगरका पत्रकार शम्भु अधिकारी थाहा पत्रकारिता पुरस्कारबाट सम्मानित भएका छन्। फरकसोचले थाहा दिवसका अवसरमा प्रदान गर्ने थाहा पत्रकारिता पुरस्कार २०७९ थाहापाटीका कार्यकारी सम्पादक अधिकारीलाई प्रदान गरेको हो। अधिकारीले थाहा नगरमा रहेर

पत्रकारिताको माध्यमबाट नगरको समग्र विकासमा सहयोग गरेकाले थाहा पत्रकारिता पुरस्कारबाट सम्मान गरिएको आयोजक फरक सोचले जनाएको छ।

प्रत्येक वर्ष २६ पौषमा थाहा आन्दोलनका प्रणेता रूपचन्द्र बिष्टको जन्म जयन्तीको अवसर पारेर फरक सोचले थाहा पत्रकारिता पुरस्कारबाट नगद १० हजार सहित ताम्रपत्रबाट सम्मानित गर्दै आएको छ।

इन्द्रसरोवरका १ सय १६ जनाको स्वास्थ्य परीक्षण

विकास संवाददाता

मकवानपुर इन्द्रसरोवर गाउँपालिकाको आयोजनामा वडा नम्बर ३ सिस्नेरीमा भएको निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर, न्यानो कपडा वितरण तथा खाजा कार्यक्रममा १ सय १६ जनाले स्वास्थ्य परीक्षण गराएका छन्। परीक्षण गरि एकाह्रक मध्ये १ सय १५ जनालाई निःशुल्क औषधि वितरण गरिएको गाउँपालिकाले जनाएको छ।

यस्तै, कार्यक्रममा १ सय ८७ जनालाई न्यानो कपडा वितरण गरिएको गाउँपालिकाका सूचना अधिकारी दीपक चापागाईंले जानकारी दिए। उनका अनुसार-गाउँपालिकाले वडा नम्बर ३ मा सहयोगमा सजिलै सभामा संसदीय अभ्यासमा भयो, सबैप्रति आभार व्यक्त गर्दछु' धिमिरेले भने।



थाहानगरको विकासको आधार, कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार

थाहानगरको पर्यटकीय क्षेत्रको भ्रमण गरौं।

थाहा नगरपालिका इन्द्रयाणी चौर, मकवानपुर



सम्पादकीय बहुउपयोगी रैथाने कोदो

बहुउपयोगी कोदो नेपालमा वर्षौंअघिदेखि उत्पादन हुने खाद्यान्नमा पर्छ । नेपालको हावापानी सुहाउँदो भएकाले कोदाको उत्पादकत्व पनि राम्रो रहेको पाइन्छ । तर यसले जति महत्त्व पाउनपर्ने हो त्यो पाउन सकेको छैन । चिनी रोमलगायत बिरामीका लागि उपयुक्त हुने भएकाले चिकित्सकले कोदो सेवन गर्ने सल्लाह पनि दिने गर्छन् । कोदोमा क्याल्सियम, कार्बोहाइड्रेट, प्रोटीन, चिल्लो पदार्थ, थाइमिन र फाइबर उच्च मात्रामा पाइन्छ । कोदोमा चामल र मकैमा भन्दा बढी क्रमशः ३५ र ८ गुणा बढी क्याल्सियम पाइन्छ । कोदोबाट बनेको पाउरोटीको प्रयोग बढ्दो छ । साथै, स्वास्थ्यप्रति सचेत मानिसले कोदाको उपभोग बढाउँदै लगेको पनि पाइन्छ । पहिलापहिला गरीबले खाने खानाका रूपमा चिनिने कोदाको महत्त्व बुझ्नेहरूले यसको प्रयोग गर्ने क्रम पनि बढेको छ । तैपनि सर्वसाधारण तहमा अझै कोदाको बहुउपयोगबारे धेरै जानकारी भएको पाइँदैन । कोदाको राम्रो उत्पादन हुने क्षेत्र पनि बाँकी राखेको देखिन्छ । सरकारी तथ्यांकअनुसार १० वर्षको अवधिमा कोदो खेती हुने जमीनको क्षेत्रफल साढे १२ हजार हेक्टरले घटेको छ ।

कोदो प्रजातिको खाद्यान्नको उपयोग बढाउने हो भने एकातिर चामलको आयात कम हुनेछ भने अर्कोतिर पोषणको स्थितिमा समेत सुधार आउनेछ । तर, नेपाल सरकारले कोदो र यसै प्रकृतिका वालीको प्रवर्द्धन गर्ने खासै काम गरेको छैन । भारतको प्रस्तावमा संयुक्त राष्ट्रसंघले २०२३ लाई कोदो प्रकृतिका वाली वर्ष मनाउन लागेको छ । नेपालले पनि उक्त कार्यक्रममा सहभागिता जनाउने तयारी गरेको छ । तर, यस्ता कार्यक्रममा सहभागी जनाउनभन्दा पहिला कोदाको उत्पादन वृद्धि गर्न केकस्ता योजना चाहिने हो, त्यसमा स्पष्ट हुन आवश्यक छ । अझै पनि नेपालमा कृषिखेतीबाट राम्रो आम्दानी हुन्छ भनेर विश्वास गर्नेहरू धेरै छन् । भूबनोटको दृष्टिकोणले निकै सम्भावना हुँदाहँदै पनि बजार, मूल्य तथा सिँचाई, मसको समस्या किसानले सधैं भोग्नु परिरहेका दृष्टान्त छन् । अन्य कृषि बालीजस्तै कोदाको पनि एकातिर उत्पादन वृद्धि गर्न आवश्यक छ भने अर्कोतिर यसको महत्त्व र बजारीकरणको व्यवस्थापन पनि न्यतिकै जरुरी छ । हुन त नेपालमा कोदाको विदेशबाट आयात हुने गरेको छ । आयात हुनुको अर्थ यसको आवश्यकता र महत्त्व भएरै हो ।

द्विमेकी राष्ट्र भारत, गोवामा मद्दिर सेवन गर्नेकै लागि ठूलो संख्यामा पर्यटक पुग्ने गर्छन् । गोवामा प्रशस्त मात्रामा उत्पादन हुने काजुबाट मद्दिर बनाउने कार्यले व्यावसायिकता पाएको छ । नेपालमा पनि व्यावसायिक तवरले कोदाको मद्दिर उत्पादन गर्न दिने हो भने त्यस्ता उद्योगहरूले नै कोदो उत्पादन वृद्धिका लागि अनेक उपाय ल्याउन सक्छन् । नेपाली कोदाको रक्सीको ब्राण्डिङ गर्न पहल भए पनि त्यसमा सरकार सक्रिय नहुँदा घर्नामा मात्रै सीमित हुन पुगेको छ । यसो गर्न सकेको भए कोदाको रक्सीले अन्तरराष्ट्रिय बजार प्राप्त गर्न सकिने थियो । यस्तो कार्यले पर्यटक आगमनको संख्या पनि वृद्धि हुन्छ । तर, यसका लागि सरकारको सोचमा परिवर्तन आउन आवश्यक छ । अहिले कोदाको पाउरोटीलगायत परिकारको माग पनि बढेको देखिन्छ । तर, धेरैलाई कोदाको परिकार बनाउने सीप छैन । कोदाको परिकार प्रवर्द्धनका लागि विभिन्न मेला तथा तालीम प्रदान गर्नुपर्छ । साथै, यसको उपभोगको फाइदाबारे पनि प्रशस्त प्रचार गरिनुपर्छ ।

थाहा नगरपालिकाको शिखरकोट काउण्टरबाट दिवा बस सेवा

दिवा ६:१५	बजे काठमाण्डौ (हाहस)
दिवा ६:१५	बजे हेटौडा (फोर्स)
दिवा ७:१५	बजे काठमाण्डौ (बस)
दिवा ८:००	बजे हेटौडा (बस)
दिवा ८:१५	बजे सिमरगाड हुँदै काठमाण्डौ (फोर्स)
दिवा ८:००	बजे काठमाण्डौ (मिनीबस)
दिवा ८:००	बजे हेटौडा अर्वा हाइस
दिवा ८:४५	बजे काठमाण्डौ फोर्स
दिवा १०:१५	बजे मावु, पाल्पु हुँदै हेटौडा (मिनीबस)
दिवा १०:१५	बजे काठमाण्डौ(फोर्स)
दिवा १०:३०	बजे हेटौडा (फोर्स)
दिवा ११:१५	बजे काठमाण्डौ (मिनिबस)
दिवा १२:३०	बजे हेटौडा (बस)
मध्यरात १२:३०	बजे काठमाण्डौ (बस)
मध्यरात १:३०	बजे हेटौडा (मिनीबस)
दिउँसो १:३०	बजे पाल्पु गोमते पकने (मिनीबस)
दिउँसो १:३०	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो २:३०	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो ३:००	बजे पाल्पुबाट मावु (बस)
दिउँसो ३:३०	बजे पाल्पुबाट काठमाण्डौ (बस)

यस जानकारीको लागि नारायणी यातायात दिवा बस सेवा तथा टिका काउण्टर दामन शिखरकोट इन्चार्ज अरुण लामा ८८५५०७२२२ र नरेन्द्र अधिकारी ८८५५०७०४६१

महत्त्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

पाल्पु एम्बुलेन्स (वालक)	८८२००७०१२
आग्रा एम्बुलेन्स (वालक)	८८२००२३०५५
जनकल्याण उच्च मा.वि.	०५१-६००३६८
थाहा नगरपालिका कार्यालय	०५१-४०००५६
मत्स्यनारायण मा.वि.	०५१-६००४१२
इंग्रज पाल्पु (प्रमुख)	८८५४०६६४४६
पुर्वी चौकी फाखेल	०५१-६८२५१८
जिल्ला प्रशासन सञ्चालनपुर्	०५१-४००३८८
विद्युत प्राधिकरण पाल्पु	०५१-४०००२६

विश्वमा सञ्चार माध्यममा सबैभन्दा पहिले हुलाक सेवाको सुरुवात भएको इतिहास छ । यसरी सञ्चारको औपचारिक सुरुआत हुलाकबाट भएको थियो । पहिले हालखबरको समाचार एक ठाउँबाट अर्को ठाउँमा खबर आदानप्रदान गर्ने चिठीपत्रको प्रयोगलाई हुलाकले व्यवस्थित गर्ने प्रचल नथियो ।

यसै सन्दर्भमा हुलाकभन्दा अगाडि सूचनाको माध्यममा घोडा, परेवाजस्ता पशुपन्थीहरूबाट सञ्चारको कार्य गर्ने प्रचलन रहेको किंवदन्ती छ । फलतः इन्टरनेटकै कारणले गर्दा आज विश्वको आयतन साँघुरिएको छ । हाल आएर संसारकै एक कुनादेखि अर्को कुनासम्म सञ्चार माध्यमहरू सहज भएको छ । यी प्रविधिको कारणले गर्दा सम्भावनाका अनेक द्वारहरू खुलेका छन् । तसर्थ दैनिक जीवनयापनदेखि वितीय अस्थाय सञ्चार माध्यमहरू सहज भएको छ । फलतः इन्टरनेटको साम्राज्य निर्माण गरेको छ ।

अब इन्टरनेटविनाको संसार अकल्पनीय भइसकेको छ । यसर्थ महिनी लगाएर आउने चिठीपत्रको प्रतीक्षामा बस्ने पुरस्ता आफ्नो जीवनको उत्तरार्द्धमा पर देश बस्ने नातिसँग भिडियो च्याट गर्ने भएको छ । मुलतः इन्टरनेटकै माध्यमबाट सूचना आज सर्वव्यापी भएको छ । यसरी संसारको जुनसुकै कुनामा भएका घटनाको सूचना आज मिनेटभरमा संसारभर फैलिन थालेको छ । कुनै पनि घटनाप्रति इन्टरनेटकै माध्यमबाट दिइने प्रतिक्रियाहरूले निकै चर्का देबाव सिर्जना गर्न थालेका छन् ।

हाग्री देशको भन्ने हो भने कुल जनसंख्याको २३ प्रतिशतभन्दा बढी अर्थात् २७ दशमलव ७६ मिलियन मानिसहरू इन्टरनेटको प्रयोगकर्तारूपमा रहेको अनुमान गरिएको छ । यसरी हालसम्मको विश्वमा इन्टरनेटको प्रयोगकर्ताहरूको संख्या ४ दशमलव ६६ बिलियनभन्दा बढी पुगेको अनुमान गरिएको छ । त्यस्तै हरेक दिन करिब ५० करोड टिबिट गरिन्छन् । यसरी दुई अर्ब ६० करोडभन्दा बढी मानिसले प्रत्येक दिन अनलाइन प्रयोग गर्छन् । यसरी मानिसहरू अघिल्लो पुस्ताले कल्पना पनि गर्न नसक्ने सूचना स्रोतसँग पहुँच स्थापना गर्न सफल भएका छन् । यसर्थ इन्टरनेट र सोसल मिडियाको विकासले हाग्री काम गर्न तकिरा, जीवनशैली र हाग्री सञ्चारको तरिका नै फेरिदिएको छ । आज संसारभर ६० करोडभन्दा बढी वेबसाइटहरू छन् ।

यसमा पनि कसैले सामाजिक सञ्जालहरूले मानिसलाई असाजजिक बनाइरहेको र भौतिक संसारबाट भुत्तुअल संसारतर्फ लगेरहेको टिप्पणी गरिरहेको बताइरहेँदा समाजशास्त्री ब्यारी वेलन्यानस्टेस भने फरक धारणा राख्छन् । आज भन्छन्, इमेल, म्यासेज, च्याटजस्ता अनलाइन सञ्चारले परम्परागत अफलाइन वा प्रत्यक्ष सञ्चारलाई विस्थापन गरेको छैन । यसको साटो यसले सम्पर्कको आयाम बढाएको छ ।

देशमा हुलाक सेवाको विकासक्रमसँगै चिठीपत्रको जमानामा, एक जनाले अरु कसैलाई लेखेको चिठी तेश्रो व्यक्तिले पढ्नु ठूलो अपराध मानिन्थ्यो । यसरी जति नै जरुरी कुरा भए पनि चिठीकै माध्यमबाट

जानकारी लिनेदिने गरिन्थ्यो । त्यसको सट्टा अरु कुनै उपाय नै थिएन । यस्तो अति नै महत्त्वपूर्ण चिठी पठाउन र पाउनका लागि हाग्री देशका अधिकांश मानिसहरूले एक/दुई दिनदेखि लिएर तीनचार दिनसम्मको पैदलयात्रा गरेर हुलाक कार्यालय जानुपर्थ्यो । फलतः महिनीपछि प्रापकको हात परेको चिठीले कुनै न कुनै नयाँ खबर ल्याएकै हुन्थ्यो ।

त्यसमा पनि मृत्युका समाचार बोकेका चिठीहरू प्रायः धागोले बाँधेर पठाइएका हुन्थे, ता कि त्यो जरुरी खबर, चिठी हात पर्नासाथ नखोलीकनै पनि थाहा होस् । यसर्थ फोनबाहेक पनि आजकल फेसबुकहरूमा च्याट गरेजस्ता बाहसस्ताईस अनावश्यक कुरा गर्ने बानी त्यतिखेरका मानिसहरूको छँदै थिएन । अलिपछि आवा (आकाशवाणी) भन्ने आयो, जो जिल्ला सदरमुकामहरूमा मात्र रहन्थ्यो । त्यहाँबाट पठाइने सन्देशमा अक्षर गनेर पैसा लिइने भएकाले, सन्देशका अक्षरहरू सकेसम्म कम पार्न, तुम्बकीय तरङ्गामार्फत संसारभर छरिएका सूचनाहरू र हातहातामा चल्न मिल्ने ल्यापटप र मोबाइलजस्ता उपकरणहरूले इन्टरनेटको साम्राज्य निर्माण गरेको छ ।

त्यसमा खासगरीकन प्रायः मृत्युका समाचारहरू पठाउनका लागि मात्रै मानिसहरू कुदाकुद गरेर जाने गर्थे । भारतमा बसोबास गर्ने आफन्तजनलाई इतिहास भेटिन्छ । हाग्री देशको कुरा गर्ने हो भने तत्कालीन राणा प्रधानमन्त्री रणोद्दिप सिंहको पालामाविक्रम संवत् १९३५ नेपाल हुलाक घरबाट यसको इतिहास सुरु भयो । हालको २१ शताब्दीलाई अवलोकन गर्ने हो भने मोबाइल र इन्टरनेटको विकासले हुलाक सेवालाई पछि पारेको हो । यसर्थ नागरिकले अहिले छिन्भरमा नै सूचना पठाउँछन् र लिने एकातिर छ भने यो गतिमा हुलाक सेवा पुग्न सकेको छैन । निर्विकल्प माध्यम मानिएको चिठी, आजकल धेरै घट्दो विषयवस्तु भएको छ । जसरी सरकारी कामकाजको लागि अदालतको म्याद तामेलीका लागि कर्मचारी नै खटिने गरेको त पहिलेदेखि नै हो ।

त्यसका लागि चिठी पठाएर हुँदैन थियो । तर, आजकल चिठी पठाउने पर्दा पनि, एउटा कार्यालयले अर्को कार्यालयलाई र कार्यालयले व्यक्तिलाई औपचारिक जानकारी पठाउनुपर्ने अवस्थामा बाहेक, चिठी पठाउने कामप्रायः कसैले गर्दा पनि गर्दैन र त्यस्तो काम कसैलाई पर्दा पनि पर्दैन । यसर्थ च्याट, भाइबर, भिडियो कल, स्काइप सबैको पहुँचमा नभए पनि मोबाइल भने प्रायः सबैको हातहातामा छ । अतः गाउँघरका कमजोर आर्थिक अवस्था भएका विद्यार्थीहरूले किताब किन्न नसके पनि अर्काको भारी बोकेर वा अरु नै कुनै ज्यालामजदुरी गरेरै भए पनि सकेसम्म दामी मोबाइल किनेर चलाएकै हुन्छन् ।

त्यसरी नै विदेशतिरै कुरा गर्नुपर्ने पनि पैसा खर्च हुन्छ भन्ने कुराको पिरै गरिँदैन । यसमा पनि खबर उतिखेरै मोबाइलबाटै हुने भएपछि, महिनी लाने चिठीको प्रयोग कसले गरिरहेको ! यसैले, गोश्वारा हुलाकतिर केही काम हुँदो हो, नत्र अन्यत्र हुलाक र हुलाकका कर्मचारीहरूको खासै काम देखिएको छैन । यसरी चिठी पठाइदिने र ल्याइदिने हुलाक कार्यालयको काम पहिलाजस्तो



तिश्वनाथ खरेल

आजकल चिठी पठाउने पर्दा पनि, एउटा कार्यालयले अर्को कार्यालयलाई र कार्यालयले व्यक्तिलाई औपचारिक जानकारी पठाउनुपर्ने अवस्थामा बाहेक, चिठी पठाउने कामप्रायः कसैले गर्दा पनि गर्दैन र त्यस्तो काम कसैलाई पर्दा पनि पर्दैन ।

सक्रिय र जरुरी पनि छैन । यो अब पुरानो जमानाको प्रयोग भइसकेको छ । समग्रमा भन्नुपर्दा सन् १९६० मा बेलायतका तत्कालीन राजाचार्य द्वितीयले जेनेरल पोस्ट अफिस स्थापना गरेको इतिहास भेटिन्छ । हाग्री देशको कुरा गर्ने हो भने तत्कालीन राणा प्रधानमन्त्री रणोद्दिप सिंहको पालामाविक्रम संवत् १९३५ नेपाल हुलाक घरबाट यसको इतिहास सुरु भयो । हालको २१ शताब्दीलाई अवलोकन गर्ने हो भने मोबाइल र इन्टरनेटको विकासले हुलाक सेवालाई पछि पारेको हो । यसर्थ नागरिकले अहिले छिन्भरमा नै सूचना पठाउँछन् र लिने एकातिर छ भने यो गतिमा हुलाक सेवा पुग्न सकेको छैन । निर्विकल्प माध्यम मानिएको चिठी, आजकल धेरै घट्दो विषयवस्तु भएको छ । जसरी सरकारी कामकाजको लागि अदालतको म्याद तामेलीका लागि कर्मचारी नै खटिने गरेको त पहिलेदेखि नै हो ।

यसमा प्रविधिभेदो भए पनि हुलाक सेवामा सरकारको लगानी घटेको छैन । यो कार्यालयहरूमा काम नभए पनि कर्मचारी पाल्ने परेको स्थिति एकातिर छ भने अर्कोतिर भने सरकार हुलाक सुधार गर्न तत्पर पनि देखिँदैन । यसको साथसाथै मुलुकको संविधान २०७२ ले सूचनाको हक प्रत्येक नागरिकलाई दिने भन्ने उल्लेख भएको छ । यस हकभित्र नागरिकले चाँडोभन्दा चाँडो सूचना प्राप्त गर्ने अधिकार नै दिएको छ । अतः हुलाकलाई पछिल्लो समयमा आएर छैन अधिकांशहरू दिए पनि यो पर्याप्त छैन । जब कि सरकारले बढ्द बढ्दै टेलिसेक्टर सञ्चालन गर्न दिएर हुलाकलाई टिकाउन खोजे पनि त्यो व्यावहारिक र प्रतिस्पर्धी बन्न सकेको छैन ।

अहिलेको अवस्थामा कुनै पनि सामानहरू पठाउने र ल्याउने काम हुलाक सेवाले नगर्दा त्यो काम निजी क्षेत्रबाट हुने गरेको देखिन्छ । जसले गर्दा यसमा यो काम हुलाकले गरेको भए सर कारलाई पनि फाइदा र सेवाग्राहीलाई पनि राहत मिल्ने थियो । यसो हुन नसकेको कारणले गर्दा सञ्चारसँग काम गर्नसक्ने कामहरू धेरै छन् । ती कामहरू हुलाकलाई दिए सरकार र नागरिक दुवैलाई फाइदा पुग्छ । जसले गर्दा राजस्वमा पनि वृद्धि हुने थियो ।

कलेजोमा बोसो जमे के हुन्छ ?

जाडोमा हृदयाघातको उच्च जोखिम

कलेजो शरीरको महत्वपूर्ण अंग हो, जसले खाना पचाउन मात्र नभई शरीरबाट विषाक्त पदार्थ बाहिर निकाल्न मद्दत गर्छ। साथै कलेजोले 'रुखकोजको रूपमा ऊर्जा भण्डारण पनि गर्छ।

तर खराब दिनचर्या र अव्यवस्थित खानपानका कारण कलेजोमा बोसो जम्ने अर्थात् 'फ्याटी लिभर'को समस्या धेरैमा देखिन थालेको छ। यसरी जम्ने बोसोले कलेजोको कार्यक्षमतामा अवरोध पुऱ्याउँछ।

कलेजोमा पाँच प्रतिशतभन्दा अधिक बोसो जमेमा फ्याटी लिभर हुन्छ। जीवनशैलीमा सुधार गरेर फ्याटी लिभरको समस्यालाई कम गर्न सकिन्छ। यसको खासै संकेत हुँदैन। यद्यपि समयमै उपचार नगरेर यसले स्वास्थ्यमा दीर्घकालीन तथा गम्भीर समस्या निम्तिन सक्ने ग्यास्ट्रोएन्डोलोजिस्ट डा. अखिलेश कश्यप बताउँछन्।

धेरै चिल्लो तथा कार्बोहाइड्रेटयुक्त खाना खाने र शारीरिक रूपमा सक्रिय नहुने दैनिक व्यायाम नगर्ने व्यक्तिको शरीरमा बोसो जमेर मोटोपनको समस्या देखिन थाल्छ। त्यस्ता व्यक्तिका मोटोपनको समस्यासँगै फ्याटी लिभरको समस्या पनि देखिन्छ, उनी भन्छन्।

पहिले कलेजो सुनिएर बिस्तारै कलेजो सुक्दै जाने र काम गर्न नसक्ने लिभर सिरोसिसको समस्या मद्दिरापनको अत्यधिक सेवन र हेपाटाइटिस बी र सीको कारण हुने गर्थ्यो। तर पछिल्लो समय फ्याटी लिभरका कारण लिभर सिरोसिस हुनेको संख्या बढेको पाइएको डा. कश्यप भन्छन्।

धेरैजसो व्यक्तिका फ्याटी लिभरको कुनै लक्षण नदेखाए पनि सफरछ। तर केहीलाई थकान, पेटको माथिल्लो

दायाँपट्टि असुविधा वा भारी महसुस हुन सक्ने उनी बताउँछन्।

जटिलता

कलेजोमा बोसो जम्ना हुँदा कलेजोको कार्यक्षमता पूर्ण रूपमा प्रभावित हुन्छ र यसका कारण कलेजोले काम गर्दैन। यसको उपचार गरिएन भने यसबाट पीडित व्यक्तिलाई लिभर सिरोसिसको समस्या हुन सक्ने कश्यप बताउँछन्।

लिभर सिरोसिस हुँदा खानाको नलीको नशा फुटेर मुखबाट रगत आउने, बेहोसपन, शरीरमा प्रोटीनको कमी भएर हातखुट्टा सुनिने, पेटमा पानी भरिने र फ्याटी लिभरको समस्या बढ्दै जाँदा क्यान्सर लगायतका गम्भीर समस्या निम्तिन सक्छ, उनी बताउँछन्।

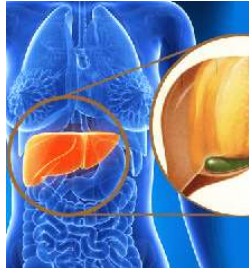
फ्याटी लिभरबाट कसरी बच्ने ?

स्वस्थ जीवनशैली अपनाएर, खानामा चिल्लो कम गरेर, लिभरलाई संक्रमण हुनबाट बचाएर फ्याटी लिभर तथा यसको जटिलताबाट जोगाउन सकिन्छ। त्यस्तै फ्याटी लिभर हुनबाट बच्ने एक उपाय मद्दिरा सेवन गर्नु पनि हो।

'मोटोपन तथा अस्वस्थकर खानाका कारण फ्याटी लिभर भएमा शारीरिक गतिविधि बढाउनु पर्छ। दैनिक व्यायाम गरेर शरीरको बोसो घटाउनुपर्छ,' डा. कश्यप भन्छन्।

उपचार

फ्याटी लिभरको विभिन्न स्टेज हुन्छ। पहिलो, दोस्रो, तेस्रो र चौथो स्टेजपछि फाइब्रोसिस र सिरोसिसको स्टेजमा पुग्यो भने त यसको कुनै उपचार हुँदैन। कलेजो प्रत्यारोपण नै गर्नुपर्ने हुन्छ। फ्याटी लिभरको अवस्था मात्र छ



भने फाइब्रोसिस र सिरोसिसको अवस्थासम्म पुग्नबाट बचाउन सकिन्छ। यसको लागि खानपानमा विशेष ध्यान दिने र दैनिक व्यायाम गर्नुपर्छ,' डा. कश्यप भन्छन्, 'कसैलाई लिभर फडसन् टेस्ट गर्दा सामान्य आएन भने औषधिको सेवन पनि गर्नुपर्ने हुन्छ।'

ध्यान दिनुपर्ने कुरा

कलेजोमा बोसो जम्ने नदिन चिल्लो र कार्बोहाइड्रेट कम भएको खानेकुरा खानुपर्छ। मधुमेह, कोलेस्टेरोल र उच्च रक्तचापको समस्या भएकालाई यो समस्याले पनि सताउन सक्ने भएकाले उनीहरूले मधुमेह, उच्च रक्तचाप र मोटोपन नियन्त्रणमा विशेष ध्यान दिनुपर्छ।

फ्याटी लिभरको प्रारम्भिक चरणमा बिरामीमा कुनै लक्षण देखिँदैन। बिरामीले अन्य कुनै स्वास्थ्य समस्याका कारण चिकित्सकको सल्लाहअनुसार सिटी स्क्यान गर्दा फ्याटी लिभर भएको पाइएको छ। त्यसैले मोटोपन, कोलेस्टेरोल, मधुमेह र उच्च रक्तचापको समस्या भएकाले व्यक्तिले समय-समयमा स्वास्थ्य जाँच गरिरहनुपर्छ।

नेपालमा उच्च रक्तचाप, मधुमेह, उच्च कोलेस्टेरोल हृदयाघात र मस्तिष्कघातजस्ता नसर्ने रोगहरूको प्रकोप बढ्दै गइरहेको छ। यस किसिमका रोगबाट हुने क्षतिले व्यक्ति, समाज र अन्ततः राष्ट्रलाई नै असर पार्न सक्ने भएकाले यी नसर्ने रोगहरूको प्रमुख कारण अस्वस्थ जीवनशैली हो भन्ने सबैले बुझ्न आवश्यक छ। अस्वस्थ जीवनशैली नै मुटुसम्बन्धी रोगको प्रमुख कारण भएकाले आवश्यक उपाय अहिलेदेखि नै अवलम्बन गर्नुपर्ने हुन्छ। नभए भोलि प्रत्येक परिवारमा उच्च रक्तचाप, मधुमेह, उच्च कोलेस्टेरोल, हृदयाघात वा अन्य मुटुरोगका बिरामी हुनेछन्।

नेपालले स्वास्थ्य क्षेत्रमा निकै प्रगति गर्न सके पनि नसर्ने रोगको समस्या दिनप्रतिदिन बढ्दै गएको छ। उपचार सेवा र चिकित्सकहरू सहरी क्षेत्रमा नै केन्द्रित हुँदा ग्रामीण क्षेत्रका जनता आधारभूत जानकारी र अवसरबाट बञ्चित छन्। बालबालिका र युवावस्था बढ्दै गइरहेको अस्वस्थ आहारको सेवन, शारीरिक गतिविधिमामा कमी, घुमपान, मद्दिरापानले भोलिको नेपाललाई अस्वस्थ बनाउने देखिन्छ। निम्न र मध्यम वर्गीय नेपालीहरूका लागि मुटुरोगको उपचार महँगो र असहज भएका कारणले यसको रोकथाम तथा नियन्त्रण नै एकमात्र विकल्प रहेको छ।

यतिबेला चिसो मौसमका कारण मुटुको समस्या भएका बिरामीको संख्या धेरै रहेको पाइन्छ। चिसो समयमा अस्पताल वा क्लिनिकहरूमा बिरामीको सट्टा हवाले बढ्ने गर्दछ। उच्च रक्तचाप, मधुमेह, उच्च कोलेस्टेरोलजस्ता रोगहरूको समयमै उचित उपचार भएमा मुटुरोगको प्रकोपलाई घटाउन सकिने बरिष्ठ मुटुरोग विशेषज्ञ डा. ओममूर्ति अनिल बताउँछन्। खासगरी चिसो याममा मुटुरोगबाट कसरी स्वस्थ रहन सकिन्छ भन्ने विषयमा डा. अनिलसँग राष्ट्रिय

समाचार समिति (रासस)का आलेख प्रमुख कृष्ण अधिकारीले गरेको कुराकानी संक्षेपमा यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ। हाल डा. अनिल ग्राण्डी इन्टरनेशनल अस्पतालमा मुटुको शल्यक्रियामा संलग्न छन् भने बसुन्धरामा उनको आफ्नै नेशनल कार्डियालिक सेन्टरमा कार्यरत छन्।

चिसो बढेसँगै जनजीवन नगर्भरी प्रभावित भएको छ। जाडो मौसममा विभिन्न प्रकारका रोगहरू लाग्ने गर्छन्। चिसोले निम्त्याउने स्वास्थ्य समस्याहरूमा मुटुसम्बन्धी समस्या मुख्य रहेको छ। चिसोले रक्तनली र शरीरमा सिधा प्रभाव पार्दछ। चिसोका कारण शरीरमा उत्पन्न हुने रसायन वा हर्मोनहरूले मुटुको चाल वा धड्कन बढाउन मद्दत गर्नु हुँदा मुटुभित्रका नलीमा रक्त सञ्चार अवरुद्ध गर्ने र रगत जम्ने सम्भावना बढ्न जान्छ। गर्मीको तुलनामा जाडो मौसममा मानिसमा मुटुरोगसम्बन्धी जोखिम बढी रहने गर्दछ। यस्तो अवस्थामा बिरामी र वृद्धहरूलाई हृदयाघात हुने सम्भावना बढी हुने गर्दछ।

रक्तचापको नियन्त्रण नगरेमा हृदयाघातको खतरा दुई गुणा बढी हुन्छ। मधुमेहले पनि हृदयाघातको जोखिमलाई दुईदेखि तीन गुणा बढाउँछ। लामो समयसम्म मधुमेह भएको व्यक्तिलाई यसको खतरा भन्नु बढी हुन्छ। मधुमेहका रोगीमा रक्तचाप र कोलेस्टेरोलको राम्रो नियन्त्रण नभएमा हृदयाघातको खतरा भन्नु बढी हुन्छ। संसारभरि नै हेर्ने हो भने सबैभन्दा बढी मानिसको मुटु मुटु र रक्तनलीसम्बन्धी रोगहरूले हुने गर्छ। हृदयाघात र मस्तिष्कघात नै मुटु र रक्तनलीसम्बन्धी प्रमुख रोगहरू हुन्। हृदयाघातपछि सबैभन्दा बढी मानिसको मृत्यु मस्तिष्कघातले हुने गर्दछ।

गर्मीको तुलनामा जाडो मौसममा मानिसमा मुटुरोगसम्बन्धी जोखिममा बढी हुने हुँदा संसारभरि नै चिसोको बेला मुटुका रोगीको सट्टा बढ्ने गर्दछ। मुटुको रोगको जटिलता बढ्दा मृत्युको सट्टा पनि बढ्न जाने अनुसन्धानबाट पुष्टि भएको छ। चिसोको समयमा हृदयाघातमात्र होइन, मस्तिष्कघात पनि बढी हुने गर्दछ। चिसोमा रक्तसञ्चार प्रणालीमा बढी समस्या आउने गर्दछ। यसले गर्दा व्यक्तिको उच्च रक्तचाप बढ्ने, रक्त प्रवाहमा गडबडी गर्दछ। जसले गर्दा मुटुमा रक्तसञ्चार कमी हुन्छ। छाती दुख्ने, मुटु ढुक्ढुक् हुने हुन्छ भने कतिपयलाई हृदयाघात पनि हुन्छ। जाडोमा कोलेस्टेरोलको मात्रा पनि बढी हुन्छ।

जाडो मौसममा चिसोका कारणले हाम्रो शरीरमा विभिन्न रसायन वा हर्मोनहरू बढ्न जान्छ। शरीरमा उत्पन्न हुने हर्मोनहरू हुन् जसले मुटुको चाल वा धड्कन बढाउन मद्दत गर्छन्। ती हर्मोनहरूले हाम्रो रक्तनलीलाई साँघुरो बनाउँछ। चिसोका कारण मुटुभित्रका नलीमा रक्तसञ्चार अवरुद्ध गर्ने र रगत जम्ने सम्भावना बढाइदिन्छ। यसले गर्दा रगतको नशामा जम्ने हुन्छ। मुटुको र रक्तनलीमा भयो भने हृदयाघात हुन्छ भने यदि मस्तिष्कको नलीमा भयो भने मस्तिष्कघात हुन्छ।

यस्तै वायु प्रदूषण, शारीरिक व्यायाममा कमी, मानसिक दबाव, खानपानमा खराबी र मौसमका कारण पनि हृदयाघातको खतरा बढ्छ। जो व्यक्तिलेको मुटु कमजोर हुन्छ, उनीहरूमा रोग लाग्ने सम्भावना बढी हुन्छ।

थाहा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
इन्द्रायणी चौर, मकवानपुर

बालश्रम कात्तुलबमोजिम दण्डनीय छ।
निकट बालश्रम मुक्त नगरपालिका स्थापनामा सहभागी बानी।
बाल श्रम भनेको के हो ?
कुनै पनि बालबालिकालाई उनीहरूको उपाय-उपार्ज शार्यारक, मानसिक, बौद्धिक, नैतिक तथा सामाजिक विकासमा अकार्यकारक प्रभाव पार्नुका साथै उनीहरूको शिशा प्राप्त गर्न अतिक्रम कृपित हुने गरी काममा लगाइनु बालश्रम हो।

बालश्रमले बालबालिकामा पर्नेसवने नकारात्मक असरहरू
शारीरिक विकासमा असर पर्ने सक्दछ।
जातजाति चोटपटक वा अघाडता हुन सक्दछ।
पैसा केन्द्रित मालोविकिको विकास हुन सक्दछ।
विद्यार्थ्य आत्मघात बर्जित हुन सक्दछ।
र-स-ब-व्यक्तिको सहजातमा पर्ने सक्दछ।
दुर्बल्यारको शिकार हुन सक्दछ।

बालश्रम सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था
बालश्रम ऐन, २०१६ अनुसार बाल ३ को उपदफा १ बमोजिम कसैले पनि १६ वर्ष उमेर पुग्दा नदिएका बालबालिकालाई श्रमिकको रूपमा काममा लगाउनु हुदैन।

दण्डनीय कार्यहरू
१) बालश्रम (श्रम र शिशा) ऐन २०१६, परिच्छेद ३ को उपदफा (१) अनुसार कसैले बाल ३ को उपदफा (१) शिशाक काम गर्ने काममा बाल ३ को उपदफा (१) अनुसार कसैले बालबालिकालाई श्रमिकको रूपमा काममा लगाउनु हुदैन।
२) बालश्रम (श्रम र शिशा) ऐन २०१६, परिच्छेद ३ को उपदफा (२) अनुसार कसैले बालबालिकालाई श्रमिकको रूपमा काममा लगाउनु हुदैन।
३) बालश्रम (श्रम र शिशा) ऐन २०१६, परिच्छेद ३ को उपदफा (३) अनुसार कसैले बालबालिकालाई श्रमिकको रूपमा काममा लगाउनु हुदैन।
४) बालश्रम (श्रम र शिशा) ऐन २०१६, परिच्छेद ३ को उपदफा (४) अनुसार कसैले बालबालिकालाई श्रमिकको रूपमा काममा लगाउनु हुदैन।
५) बालश्रम (श्रम र शिशा) ऐन २०१६, परिच्छेद ३ को उपदफा (५) अनुसार कसैले बालबालिकालाई श्रमिकको रूपमा काममा लगाउनु हुदैन।
६) बालश्रम (श्रम र शिशा) ऐन २०१६, परिच्छेद ३ को उपदफा (६) अनुसार कसैले बालबालिकालाई श्रमिकको रूपमा काममा लगाउनु हुदैन।
७) बालश्रम (श्रम र शिशा) ऐन २०१६, परिच्छेद ३ को उपदफा (७) अनुसार कसैले बालबालिकालाई श्रमिकको रूपमा काममा लगाउनु हुदैन।
८) बालश्रम (श्रम र शिशा) ऐन २०१६, परिच्छेद ३ को उपदफा (८) अनुसार कसैले बालबालिकालाई श्रमिकको रूपमा काममा लगाउनु हुदैन।
९) बालश्रम (श्रम र शिशा) ऐन २०१६, परिच्छेद ३ को उपदफा (९) अनुसार कसैले बालबालिकालाई श्रमिकको रूपमा काममा लगाउनु हुदैन।
१०) बालश्रम (श्रम र शिशा) ऐन २०१६, परिच्छेद ३ को उपदफा (१०) अनुसार कसैले बालबालिकालाई श्रमिकको रूपमा काममा लगाउनु हुदैन।

बालश्रम मरणमा सम्पर्क गरौं।

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
फोन: ०१६२०००००/०००००/००००००
इन्द्रायणी चौर, मकवानपुर

नगरौं विवाहका कुरा:
भएको छैन बीस वर्ष पुरा

बालविवाह सामाजिक अपराध हो, बालविवाह नगरौं, नगराउँौं।

बालविवाह गर्नु वा मराउनु सामाजिक अपराध हो र यो दण्डनीय छ। बालविवाह गरे वा मराएको पाइएमा नजिकको प्रहरी/वडा कार्यालय, बालकल, बालसञ्जालमा खबर गरौं। बालविवाह रोकौं, बालबालिकाको सुनौलो अविश्य निर्माणमा आजै देखि सबै लागौं।

“सानै छु बढ्ने देउ, विवाह हैन पढ्ने देउ”

थाहा नगरपालिका
सामाजिक विकास शाखा
इन्द्रायणी चौर, मकवानपुर

थाहाको १२ औं नगरसभा: २४ प्रतिशत मात्र वित्तिय प्रगती



विकास संवाददाता

मकवानपुर थाहा नगरपालिकाको वित्तिय प्रगती कमजोर पाइएको छ । नगरपालिकाले चालु आर्थिक वर्षको २० पुससम्म जम्मा २३.८८ प्रतिशत मात्र वित्तिय प्रगती हासिल गरेको छ । पालिकाको २८ पुसमा भएको १२ औं नगरसभामा प्रस्तुत गरेको नीति कार्यक्रम एवम् बजेट समिक्षा सहितको संशोधित बजेट वक्तव्यमा यस्तो उल्लेख गरेको हो । वक्तव्य अनुसार कुन वित्तिङ्ग प्रगतीमा चालु खर्च ३५.९ र पुँजीगत खर्च १४.९३ प्रतिशत रहेको छ ।

चालु आर्थिक वर्षको हालसम्मको अवधिमा संघीय सरकारमाफत आयतर्फ समानीकरण अनुदान तर्फ ७ करोड ८ लाख ८३ हजार ३ सय ३३, सशर्त अनुदान चालु १४ करोड ३० लाख ५० हजार, विशेष अनुदान पुँजीगत ३३ लाख ३३ हजार ३ सय ३३ र समपुरक अनुदान पुँजीगत २६ लाख ६६ हजार ६ सय ६६ रुपैयाँ प्राप्त भएको छ । बागमती प्रदेश सरकारबाट समानीकरण अनुदान प्राप्त

गर्न सकेको छैन । सशर्त अनुदान चालु ६० लाख ६० हजार, विशेष अनुदान १८ लाख ७५ हजार, समपुरक अनुदान ७४ लाख ११ हजार २ सय ५० र राजस्व बाँडफाँड तर्फ संघ र प्रदेश सरकारबाट ४ करोड ५४ लाख ६५ हजार तथा आन्तरिक स्रोत राजस्व शुल्क गतवर्षको बैक मौज्जात अल्या समेत गरी २८ करोड ५७ लाख १ हजार ६ सय १८ अर्थात चालु आर्थिक वर्षको अनुमानित आयको ४८ प्रतिशत आम्दानी गरेको छ ।

त्यसैगरी खर्चतर्फ कार्यलय संचालन तथा प्रशासनिक क्षेत्रतर्फ हालको अवधिम्म ५ करोड २३ लाख ५७ हजार अर्थात ४६.४२ प्रतिशत, सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित क्षेत्रतर्फ ६४ लाख ४० हजार ३ सय २ अर्थात १०.१९ प्रतिशत, पूर्वाधार विकास क्षेत्रतर्फ ९ करोड ४० लाख ३९ हजार २ सय ८६ अर्थात १८.१८ प्रतिशत, सामाजिक विकास क्षेत्र तर्फ १२ करोड ४२ लाख ६८ हजार १ सय ७७ अर्थात ३०.२२ प्रतिशत र आर्थिक विकास क्षेत्रतर्फ २३ लाख ६६ हजार ४

सय ६९ अर्थात २.७ प्रतिशत समेत गरी कुल २७ करोड ९४ लाख ७१ हजार २ सय ४९ अर्थात २३.८८ प्रतिशत खर्च भैसकेको अवस्था रहेको छ । जसमा चालु खर्च ३५.९ र पुँजीगत खर्च १४.९३ प्रतिशत खर्च भएको छ ।

थाहा नगरपालिकाको विभिन्न पाँच विषय क्षेत्र मध्ये सबैभन्दा बढि प्रगती सामाजिक विकासमा ३०.२२ र सबैभन्दा कमजोर आर्थिक विकास २.७ प्रतिशत र हेको छ । आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को लागि कुल बजेट १ अर्ब १७ करोड २ लाख १२ हजार ८ सय ६२ रुपैयाँ विनियोजन गरिएको छ ।

यसैबीच थाहानगरले १२ औं नगर सभामा चालु आर्थिक वर्षको साउनबाट हालसम्म संचालन भएको कार्यक्रमहरूको मसिनो ढंगले समिक्षा गरेको छ । पालिकाको विभिन्न ५ विषय क्षेत्रमा ९५ बुँदामा समिक्षा गरिएको छ । समिक्षाले आगामि योजना कार्यान्वयनमा बल मिल्ने जनाइएको छ । तर समग्रमा भने पालिकाको प्रगति कमजोर रहेको छ ।

नेकपा एसको तोकिए पालिका कमाण्डार: 'थाहामा बल'

विकास संवाददाता

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकिकृत समाजवादी) मकवानपुरको संगठन बिस्तार तथा जनपरिचालन अभियान सुरु भएको छ । यस अन्तर्गत मकवानपुर जिल्लाको दशबटै पालिकामा पालिका कमाण्डर समेत तोकिएको छ । हेटौँडामा भएको जिल्ला कमिटी बैठकले दश बटै पालिकामा संगठन बिस्तारको कामलाई अधि बढाउनका लागि जिम्मेवारी तोकिएको हो ।

बैठकले मकवानपुरको बागमतीमा नारायण तिमसिल्ला, बकैयामा कबिन पन्त,

मकवानपुर गढीमा कृष्णबहादुर राई, इन्द्रसरोवरमा धुवबहादुर भुजेल, थाहा नगरपालिकामा किरणमान बल, भिमफेदीमा किशोर टण्डन, कैलाशमा रामकुमार एलन, राक्सिराङ र मनहरीमा भूमिनन्द अर्याल र हेटौँडा उपमहानगर पालिकामा पार्टी अध्यक्ष विष्णुप्रसाद दाहाल संयोजक रहेको टोली परिचालन गर्ने निर्णय गरेको हो ।

पार्टी केन्द्रीय निर्देशन अनुसार जिल्लाका सबै पालिका र वडाहरूमा संगठन बिस्तार तथा जन परिचालन अभियान सुरु गरिएको पार्टीले जनाएको

छ । पार्टीले संगठन सुदृढीकरण अभियानलाई माघदेखि चैत्रसम्म सञ्चालन गर्नका लागि जिल्ला कमिटीका उपसचिव किशोर टण्डन र कबिन पन्तको टोलीलाई निर्वाचन क्षेत्र नम्बर १ मा तथा उपसचिव वेगम बराल र किरणमान बलको टोलीलाई निर्वाचन क्षेत्र नम्बर २ को जिम्मेवारी दिई संगठन बिस्तार तथा जनपरिचालको जिम्मेवारी दिएको छ ।

त्यस्तै जनबर्गिय संगठनतर्फ युवा संघमा मासब तिमसिल्ला, विद्यार्थिमा अरुण बतौँलालगायतलाई विभिन्न जिम्मेवारी तोकिएको ।

दलिय शुभकामना- 'नारा अनुसार काम गर्नुहोस्'



विकास संवाददाता

मकवानपुर थाहा नगरपालिकाको १२ औं नगरसभा सकिएको छ । थाहानगरको पालुङ्ग जेसीज महाहलमा सभा भएको हो । थाहा नगरपालिकाका नगर प्रमुख विष्णु बहादुर विष्टको सभाध्यक्षतामा सभा भएको हो ।

कार्यक्रममा नगरमा क्रियाशील राजनीतिक दलका प्रतिनिधि तथा संघसंस्थाका प्रतिनिधिहरूले शुभकामना व्यक्त गरेका थिए । सभाको उद्घाटन कार्यक्रममा नेपाली काँग्रेसका थाहानगर सभापति प्रमोदकुष्ण जोशीले थाहानगरको पर्यटकीय क्षेत्रको विकास गर्न अपरिहार्य रहेको बताए । उनले समयसापेक्ष स्थान विशेष पर्यटकीय संभावनालाई पहिचान गरी विकास गर्नुपर्ने औल्याए । सभापति जोशीले भने- 'इन्द्रसरोवरमा जलमा आधारित पर्यटकको आकर्षणको केन्द्र बन्दै गएको छ, हाम्रो के मा ? यसको संभावयता अध्ययन गर्न दिएको भैसकेको छ । उनले पर्यटकहरूका लागि होटल तथा पर्यटन व्यवसायीको आनीबानी पनि पर्यटन मैत्री हुनु आवश्यक रहेको स्मरण गराए । नेकपा एमा बागमती प्रदेश सदस्य श्यामभक्त श्रेष्ठले जनचाहना अनुसार जनप्रतिनिधिहरूले काम गर्न आवश्यक भएको बताए । नेता श्रेष्ठले किसानले रासायनिक मल अभाव खेप्नु परेको बताउँदै भने- अनुदानको डिएपी मल नपाएर हाहाकार भैरहेको बेला कालोबजारी गरेर बजारमा रासायनिक मल बेचिरहेका छन् कसरी यस्तो भैरहेको छ ? उनले प्रश्न गर्दै भने किसानलाई सहजै मल किन्न पाउने वातावरण बनाउन जनप्रतिनिधि लाग्नु परे ।

नेकपा माओवादी केन्द्र थाहानगरका सचिव लक्ष्मण विष्टले पालिकाले गर्ने विकास निर्माणमा गुणस्तरीयतामा ध्यान दिन आवश्यक रहेको बताए । उनले नगरले गर्ने सडक ढलान तथा अन्य पूर्वाधार विकासका काम दीगो हुने गरी दुरगामी सोच राखेर संचालन गर्नुपर्ने

औल्याए । पालिकाबाट हुने सेवा प्रवाहमा कर्मचारीको अनुपस्थित दर घटान र सेवाप्रति जनउत्तरदायी हुने सन्तर्भमा कर्मचारी गम्भीर भएपनि नागरिकले सहजै सेवा र गुणस्तरीय विकास पाउने तर्फ ध्यानकाकर्षण गराए । पालिकाको आन्तरिक आय जबसम्म बलियो हुँदैन तबसम्म स्थानीय तह बलियो हुन नसक्ने थाहानगर उद्योग वाणिज्य संघका महासचिव सुरेन्द्रमान प्रधानले बताए । स्थानीय तहको मेरुदण्ड नै आन्तरिक



आय भएकोले यसको वृद्धि गर्न र चुहावट नियन्त्रणमा विशेष ध्यान दिनुपर्ने महासचिव प्रधानको भनाइ थियो । प्रधानले आफू पनि स्थानीय राजस्व परामर्श समितिको सदस्य भएकोले पालिकासंग सहकार्य र के सहयोग्य तर्फ प्यसका लागि तयार रहेको बताए । आन्तरिक आय वृद्धि गर्नका लागि थाहानगर उद्योग वाणिज्य संघ सहकार्य गर्ने तयार रहेको उनको भनाइ थियो ।

नगर सभा उद्घाटन कार्यक्रममा थाहानगर उपप्रमुख भरत गोपालले अतिथी तथा सभा सदस्यहरूलाई स्वागत गरेका थिए । कार्यक्रममा थाहा नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत अजित धिमिरे, जिल्ला समन्वय समिति मकवानपुरका सदस्य सुवर्ण गोपाली, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका थाहानगर उपध्यक्ष राधेश्याम रायमाम्री, पालुङ्ग जेसीज वर्ष २०२२ का कार्यकारी उपाध्यक्ष सञ्जय गोपाली, च्याङ्स नेपालका घनश्याम थापा, इलाका प्रहरी कार्यलय प्रतिनिधि, पालिकाका कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूको उपस्थिती रहेको थियो ।

अब हामै थाहानगरको ओखरबजारमै छपाईको युष्ठाटम्भ

फ्लेक्स प्रिन्ट

काठमाण्डौं, हेटौँडा धाउनै पर्दैन...

अत्याधुनिक नयाँ मेसीनद्वारा १ घण्टा भित्र बोर्ड, र्यानर तथा

हाम्रा अन्य सेवाहरू

- फ्लेक्स प्रिन्ट (र्यानर/साइजबोर्ड)
- होडिङ बोर्ड/स्टिकर प्रिन्ट/
- फ्लेक्स फोटो/गायाको चिन्हो तयारी
- प्रमाण-पत्र/कदर-पत्र/प्रशंसा पत्र तयारी
- कार्यक्रमको व्याच तयारी
- विभिन्न डिजाइनका फ्रेमिङ
- फोटो स्टुडियो/पि.भि.सी. कार्ड

AARAV creation
AARAV creation PRINTING PHOTOGRAPHY
Thaha-1, Okharbazar, 9555068340/9802068340

9855068340/9802068340

इन्द्रसरोवरमा निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर, न्याजो कपडा वितरण

◆ विकास संवाददाता

इन्द्रसरोवर गाउँपालिकाको आयोजनामा वडा नम्बर ३ सिस्नेरीमा भएको निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर, न्याजो कपडा वितरण तथा खाजा कार्यक्रममा १ सय १६ जनाले स्वास्थ्य परीक्षण गराएका छन्। जसमा १ सय १५ जनालाई निःशुल्क औषधि वितरण गरिएको गाउँपालिकाले जनाएको छ।

यस्तै, कार्यक्रममा १ सय ८७ जनालाई न्याजो कपडा वितरण गरिएको गाउँपालिकाका सूचना अधिकारी दीपक चापागाईंले जानकारी दिनुभयो। उहाँका अनुसार गाउँपालिकाले वडा नम्बर ३ मा २ सय ७८ जनालाई न्याजो कपडा वितरण गर्ने लक्ष्य लिएको थियो।

गाउँपालिकाले 'सबैको ध्यान ज्येष्ठ नागरिकको सम्मान' भन्ने नाराका साथ कार्यक्रम संचालन गरेको हो।

गाउँपालिका भित्र ६८ वर्ष माथिका ज्येष्ठ नागरिक र ६० वर्ष माथिका एकल महिला तथा 'क' वर्गको रातो परिचय पत्र भएका अपांगता समूहलाई लक्षीत गरी न्याजो कपडा वितरण गरेको उहाँले बताए।

कार्यक्रम सामाजिक विकास समितिका संयोजक चन्द्र कुमार बलको समाध्यक्षतामा भएको हो। कार्यक्रममा गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष उमा कुमारी लामा, वडा नम्बर ३ का अध्यक्ष प्रभात भोजन लगायतको उपस्थिति रहेको थियो।

गोठमा आगजनी

◆ विकास संवाददाता

मकवानपुरको थाहा नगरपालिका वडा नम्बर ६ डोच्चामा सोमबार अपराह्न एक गोठमा आगोलागी भएको छ।

सोमबार अपराह्न ३ बजेको समयमा स्थानीय सरस्वती बलामीको ढुंगा र

माटोको गारोमा टिनको छानो भएको कच्ची गोठकमा अचानक आगोलागी भएको मकवानपुर प्रहरीले जनाएको छ। प्रहरीका अनुसार, आगोलागीबाट गोठ पूर्ण रूपमा जलि क्षति, एउटा गाईको मृत्यु र एउटा बाछो घाइते हुँदा ५ लाख रूपैयाँ बराबरको धनमालको क्षति भएको छ।

थाहानगरको फोटो चितवनको खैरहनीमा प्रदर्शनी हुने

◆ विकास संवाददाता

चितवनको खैरहनीमा थाहाका फोटो प्रदर्शनीमा हुने भएको छ। नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ बागमती प्रदेश तथा खैरहनी उद्योग वाणिज्य संघको आयोजनामा चितवनको लदरी खोला किनारमा २०७९ माघ ४ देखि १५ सम्म हुने बागमती प्रादेशिक एवं दोश्रो खैरहनी महोत्सवमा थाहाका फोटो हुने भएको हो।

थाहानगरका ऐतिहासिक, प्राकृतिक, सांस्कृतिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रहरू समेटिएका ६० वटा फोटो उक्त महोत्सवमा प्रदर्शनीका लागि राखिने छन्। प्रदर्शनीमा राखिने फोटोहरू थाहानगरका फोटो पत्रकार गणेश विष्टले खिचेका हुन्। आन्तरिक पर्यटकलाई आकर्षित गर्न तथा थाहाको पर्यटकीय परिचय दिने उद्देश्यले महोत्सवमा फोटो प्रदर्शनी गर्न लागिएको थाहानगर प्रमुख बिष्णु बहादुर विष्टले बताए। यसअघि काठमाडौंमा थाहा नगरपालिकाको आयोजनामा तथा फरक सौचको समन्वयमा कार्तिक १९, २० र २१ गते वसन्तपुर डबली काठमाडौंमा

गरिएको फोटो प्रदर्शनीमा करिब १३ हजारले अवलोकन गरेका थिए। 'यसअघिका फोटो प्रदर्शनीले आन्तरिक पर्यटकलाई धितासम्म आउने वातावरण बनाएकोले चितवनमा पनि फोटो प्रदर्शनी गर्न लागिएको हो' नगर प्रमुख विष्टले भने।

यस पटकको प्रदर्शनी थाहा नगरपालिकाको आयोजना तथा फरक सौचको समन्वय रहने जनाइएको छ। कार्यक्रमको व्यवस्थापन थाहानगर उद्योग वाणिज्य संघको गर्नेछ। १० दिनसम्म चल्ने महोत्सवमा करिब १५ हजारले अवलोकन गर्ने पुर्वानुमान रहेको कार्यक्रमका संयोजक तथा थाहानगर उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष कबिराज खत्रीले जानकारी दिए।

फरक सौच अभियानले आफ्नो व्यवस्थापनमा काठमाडौंको वसन्तपुरमा गरेको फोटो प्रदर्शनीमा फोटो बिक्री गरेर प्राप्त भएको ८० हजार ६ सय रूपैयाँ राजस्व सहित प्रदर्शनीका निम्ति तयार पारिएका ४० हजार ८ सय २४ रूपैयाँ बराबरको ६३ थान माउन्ट फोटो समेत थाहानगरलाई बुझाएको थियो।

थाहानगरमा थपियो ज्येष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र

◆ विकास संवाददाता

थाहा नगरपालिका वडा नं ४ किटेनी घलेडाडामा रहेको किरातेश्वर मन्दिर परिसरमा बृद्धबृद्धाको लागि ज्येष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र स्थापना गरेको छ। ६८ वर्ष पुगेका बृद्धबृद्धालाई सेवा दिने गरी केन्द्र सञ्चालनमा ल्याइएको हो। किरातेश्वर ज्येष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र नाम राखेर थाहा नगरपालिकामा कृयाशील सामाजिक अभियान फरक सौचको पहल र स्थानिय युवाहरू तथा ज्येष्ठ नागरिकको पहलमा प्रयोग बिहिन भएर बसेको विद्यालय भवनलाई बृद्धबृद्धाको लागि भलाकुसारी गर्ने स्थाको रूपमा दिवा सेवा प्रदान गर्ने गरी मिलन केन्द्र स्थापना गरेको फरक सौचका अभियान्ता यादव जंग रायमाझीले बताए।

मिलन केन्द्र व्यवस्थापन गर्नको निम्ति एक समिती समेत गठन गरिएको छ जसको अध्यक्षमा सिताराम अधिकारी, उपाध्यक्ष सानु नानी अधिकारी, सचिव नारायण खत्री तथा कोषाध्यक्ष निरन्जन अधिकारी रहेको ११ सदस्यीय समिती समेत गठन गरिएको थियो। ज्येष्ठ नागरिकको सम्मान र संरक्षण गर्ने उद्देश्यले केन्द्र सञ्चालन गर्न लागिएको समितिका अध्यक्ष सिताराम अधिकारीले बताए। केन्द्रको थाहा



नगरपालिकाका प्रमुख बिष्णु विष्टले उद्घाटन गरेका छन्। जनमुखी राजनीतिका धरोहर रूपचन्द्र विष्टको जन्म जयन्ती तथा थाहा दिवसको अवसर पारेर मिलन केन्द्रको उद्घाटन गरिएको हो। उद्घाटन कार्यक्रममा थाहा नगरका प्रमुख विष्टले ज्येष्ठ नागरिकका अनुभव, ज्ञान र सीपलाई नयाँ पुस्तामा हस्तान्तरण गर्न पनि मिलन केन्द्रको आवश्यकता रहेको बताए। ज्येष्ठ नागरिकलाई आनन्दमय तरिकाले चिन्तन/मनन गर्न र त्यहाँ आफ्नो स्वास्थ्यको समेत चेकजाँच गर्न पाउने सहितको व्यवस्था गर्न नगरपालिकाले पहल गर्ने बताए।

समितिका अध्यक्ष सिताराम अधिकारीको सभापतित्वमा सम्पन्न मिलन केन्द्रको उद्घाटन समारोहमा थाहा ४ का अध्यक्ष नारायण लामा, ३ का अध्यक्ष

हिरेन्द्र रायमाझी, वडा नं ४ का सदस्य सुन्दरराज केसी, ३ का सदस्य कृष्णकुमार कार्की, नेकपा माओवादी केन्द्र थाहानगर अध्यक्ष बिनोद कुमार लामा, नेपाली कांग्रेस नगर उपसभापति नवराज कार्की, थाहा नगरपालिकाका सुचना अधिकारी सुरज कुमार भुजेल, फोटो पत्रकार गणेश विष्ट, नापी कार्यालय शिखरकोटका प्रमुख गोपाल नारायण भुजेल लगायत ज्येष्ठ नागरिक, समाजसेवीहरूको उपस्थिति रहेको थियो। मिलन केन्द्र संचालन गर्नको निम्ति स्थानिय समाजसेवी तथा व्यावसायी हरूले भौतिक तथा आर्थिक सहयोग गरेको मिलन केन्द्र संचालन गर्नको निम्ति अहम भुमिका रहेको फरक सौचका अध्यक्ष यादव जंग रायमाझीले धन्यवाद व्यक्त गर्दै आगामी दिनमा पनि सहयोगको निरन्तरता रहिरहने बताए।

मुक्तिनाथको शैयपुँजी १४ लाख नाघ्यो

◆ विकास संवाददाता

मकवानपुर थाहा नगरपालिका नम्बर २ फौटबजारमा रहेको मुक्तिनाथ हरियाली कृषि सहकारी संस्थाको ८ औं वार्षिक साधारणसभा ३० पुसमा भएको छ। सभामा संस्थाका अध्यक्ष माधव कार्कीले प्रस्तुत गरेको संस्थाको प्रगति प्रतिवेदन पास भएको छ।

मुक्तिनाथ हपरयालीले शैयर् पुँजी वृद्धि लगायत सहकारी सुपथ मूल्य पसल संचालन, मल बीउ, विषादीलगायत कृषि सामग्री वितरण गर्ने गरेको अध्यक्ष कार्कीले बताए। सहकारी पसल मार्फत सुपथ मुल्यमा दैनिक उपभोग्य सामान, उन्नत जातका बिउबिजन, भेटेनरी समेतको व्यवस्था गरि आफूना सदस्यहरूलाई सेवा सुविधा दिदै आइरहेको कार्कीले बताए। थाहा नगरको दिनचर्या कृषि कर्म भएकोले किसानहरूले किन्ने मल, बिउबिजन, पोषकतत्वको बजार मूल्य बढी भएकोले गुणस्तरीय र सरल मुल्यमा कृषि सामग्री उपलब्ध गराउन नगर भित्र रहेका कृषि सहकारीहरूले जोड दिनुपर्ने प्रमुख अतिथी



थाहाका २ नम्बर वडा अध्यक्ष बम बहादुर सिनतानले बताए। उनले संस्थाको प्रगतीको शुभकामना व्यक्त गरे।

मकवानपुर जिल्ला सहकारी संघका राजकुमार केसीले कृषि सहकारीहरूले उत्पादित कृषि जन्म बस्तुलाई बजार मुल्यमा विक्री वितरण गर्न सहजीकरण गर्नुपर्नेमा जोड दिए। केसीले कृषि क्षेत्रमा लगानी बढाउन आग्रह समेत गरे। संस्थाको हाल शैयर् पुँजी १४ लाख १९ हजार १९ निकाष ८ लाख ४५ हजार रहेको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ। साधारणसभालाई सहकारीहरूले जोड दिनुपर्ने प्रमुख अतिथी

गरेको थिइन्। कार्यक्रममा २ नम्बर वडा सदस्य युवराज विष्ट, शुभारम्भ कृषि सहकारीका अध्यक्ष बिक्रम विष्ट, पाटुले जोसिज बर्ष २०२३ का अध्यक्ष संगम कार्की, मंगलदिप बचत तथा ऋण सहकारीका व्यवस्थापक गणेश विष्ट, पत्रकार सम्पादक शम्भु अधिकारी, घाटदेवी निमाविका अध्यक्ष वीर बहादुर तामाङ, पाथीभरा सहकारीका अध्यक्ष गोकर्ण बरुवाल, दिपज्योती बोर्डिङका संस्थापक रामशरण थापा लगायतकाको आतिथ्यता रहेको थियो।

समयमै व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्नु।

थाहा नगरपालिका
इन्द्रायणी चौर, मकवानपुर
पञ्जीकरण शाखा

जन्म दर्ता बालबालिकाको नैसर्गिक प्रधिकार हो। जन्मेको ३५ दिन भित्रै 'आफ्नो स्थानीय तहमा गई दर्ता गर्नु। जन्म र मृत्यु दर्ताको सूचना परिवारको मुख्य दायित्वले गर्नुपर्ने र निजको 'प्रवृत्तिमा परिवारको उभैरू पुराको दायित्वले सूचना दिन सम्भन्ध। जन्म, मृत्यु, बसाई सराई, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो। बसाई सराई दर्ता दायित्व आफू मात्र बसाई सरी गेट दायित्वले र परिवार नै बसाई सरी गेट परिवारको मुख्य दायित्वले दर्ता गर्नु पर्छ।

